

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 19. mart 2024.godine

RTS- Dva nova leka za multipla skleroza o trošku države – terapija kreće mesec dana od dobijanja dijagnoze

BLIC- "SRAMOTA JE ŠTO UOPŠTE IMAMO OVU BOLEST!" Naš čuveni epidemiolog očajan i nema reči za OVO ŠTO NAM SE DEŠAVA

BLIC- "BLIC" SAZNAJE Produžen pritvor doktoru M. M. koji je porađao žene uz uvrede, pretnje i skakanje po stomaku, a DVE BEBE UMRLE na rođenju

RTV- U Srbiji svake godine oko 500 ljudi oboli od multiplog mijeloma

DNEVNIK- Umiremo od srca, ali najviše bolujemo OD OVIH BOLESTI
Rezultat će vas ZABRINUTI

NOVA S- Internacionalni hirurški simpozijum o transplantaciji jetre 22. marta u Novom Sadu

Dva nova leka za multipla skleroza o trošku države – terapija kreće mesec dana od dobijanja dijagnoze

Na novoj listi lekova koji se izdaju o trošku države i koju je nedavno usvojila Vlada Srbije, nalaze se i dva najsavremenija leka za multipla skleroza. Profesorka Jelena Drulović iz UKC objašnjava da se lekar, kada se postavi dijagnoza multipla skleroze, dogovora sa pacijentom koji bi lek bio najadekvatniji. Broj obolelih je u porastu, a procenjuje se da je u ovom trenutku u Srbiji oko 9.000 obolelih.

O trošku države, na novoj listi lekova našla su se još dva, najsavremenija leka, za lečenje multiple skleroze, a neurološkinja Univerzitetskog kliničkog centra Srbije, profesorka Jelena Drulović ocenjuje da je lečenje tog oboljenja danas znatno unapređeno.

"Posebno ako poredimo sa prethodnim periodom i mi sada stalno ponavljamo da se sada leči pet puta više pacijenata nego pre četiri godine, što je zaista ogroman napredak", rekla je profesorka Jelena Drulović gostujući u Dnevniku RTS-a.

Procena je, dodaje, da se leči blizu 60 odsto osoba sa dijagnozom multiple skleroze, odnosno oko 5.000 od ukupno 9.000 obolelih.

"Činjenica je da su lekovi praktično dostupni svima. To što se ne leče svi posledica je činjenice da, nažalost, ne postoji mogućnost da se određene osobe s ovom bolešću leče jer mi ovim lekovima, koliko god su oni dobri i efektivni, ne možemo da popravimo stanje", objašnjava profesorka Drulović.

Visokoefektivne terapije

Za lečenje multipla skleroze postoje različite terapije.

Profesorka Drulović kaže da možemo biti zadovoljni jer se povećava broj pacijenata koji se leče visokoefektivnim terapijama.

"Nije visokoefektivna terapija neophodna za sve pacijente, ali za jedan dobar broj jeste. I mi sada lečimo više od 40 odsto pacijenata tim visokoefektivnim terapijama", navodi Drulović.

Objašnjava da se u lečenju slede svetske strategije – kojim lekovima treba započeti terapiju, kada treba zameniti terapiju i započeti lečenje tim visokoefektivnom.

Tretmani multipla skleroze su se ranije započinjali samo u univerzitetsko kliničko-bolničkim centrima, a profesorka Drulović kaže da se sada tretmani otpočinju u čitavom nizu opštih bolnica i zdravstvenih centara.

"Donedavno, tih centara je bilo još 21, a sada prema preporuci Republičke stručne komisije za neurologiju, koja je usvojena od strane i Ministarstva zdravlja, Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, taj će se broj centara proširiti na još pet, tako da se očekuje da će sada još u 26 centara biti moguće započinjanje lečenja", kaže profesorka.

Postavljanje dijagnoze

Multipla skleroza se dva puta češće javlja kod žena nego kod muškaraca, a najčešće u periodu između 20. i 40. godine, što je radno aktivno stanovništvo.

Simptomi su nespecifični i podsećaju na druga oboljenja.

"Pri postavljanju dijagnoze, osim kliničke prezentacije, izuzetno je značajan određeni broj dijagnostičkih pregleda, pre svega pregledi magnetnom rezonancom", objašnjava Drulović.

Navodi da je država napravila značajan iskorak time što je obezbedila veći broj aparata za magnetnu rezonancu, ne samo u univerzitetskim centrima, već i u drugim centrima u Srbiji, i zvanično je prioritizovana multipla skleroza kada su u pitanju pregledi magnetnom rezonancom.

Osim godina u kojima se najčešće javlja, objašnjava profesorka, na mogućnost da je neko oboleo od ove bolesti upozorava i pojava smetnji sa vidom.

"U smislu oslabljenog vida, obično jednim okom, zamagljenog vida, razlikovanja boja tim okom, pojavi bolova pri pokretima očiju. Takođe, to mogu da budu vrtoglavice, trnjenje bilo kog dela tela, slabost u rukama i nogama, nestabilnost pri hodu. Dakle, bilo kakva neurološka manifestacija", pojašnjava Drulović.

Održavanje zdravlja mozga

Drulović kaže da se sledi koncept održavanja zdravlja mozga, odnosno očuvanja moždanog tkiva.

Objašnjava da praktično za mesec dana od momenta kada osoba dođe do neurologa, može da se postavi dijagnoza multipla skleroze, a zahvaljujući sistemu dodele terapije.

"Već mesec dana posle toga pacijent može da započne sa terapijama o trošku Republičkog fonda, što je zaista ogroman napredak i što je omogućilo da danas imamo veliki broj ljudi koji lečimo" ističe Drulović.

Gošća RTSa ocenjuje da živimo u jednom drugom svetu gde kako se postavi dijagnoza tako se sa pacijentom dogovara koji bi lek za njega bio najadekvatniji.

Održavanje aktivnosti pacijenta

Profesorka Drulović kaže da bolest pravi ogromne troškove, pre svega osobama koje su od nje bolesne i njihovom okruženju, ali i čitavom društvu.

"Ukoliko se ne leče, pacijenti postaju nesposobni da nastave svoje radne aktivnosti. Upravo primenom ovakvih lekova mi postizemo da ljudi nastave da rade", kaže profesorka.

Profesorka kaže da je neophodano i oformljavanje centara za multiple sklerozu gde bi osobama koje imaju ovu bolest bili dostupni neurolozi i sestre ali i druge kolege iz zdravstvenog sistema

"Mi koji radimo u kliničkim centrima imamo dostupnost i drugih specijalista koji su tu potrebni kao što su oftalmolozi, urolozi i tako, ali u svakom slučaju ta jedna multidisciplinarnost je nešto što se sada svuda u svetu forsira kao potreba tretmana pa se nadam da ćemo i u tome uspeti", nada se Drulović.

Gošća RTS-a kaže da je broj pacijenata veliki, a prema najnovijim procenama, da multipla sklerozu ima otprilike 140 na 100.000 građana.

"SRAMOTA JE ŠTO UOPŠTE IMAMO OVU BOLEST!" Naš čuveni epidemiolog očajan i nema reči za OVO ŠTO NAM SE DEŠAVA

"Sramota je što uopšte imamo morbile. Glupo je i bezobrazno povezivati vakcinu protiv morbila sa autizmom", izjavio je epidemiolog dr Zoran Radovanović govoreći o trenutnoj epidemiološkoj situaciji kada su male boginje u pitanju.

Obuhvat vakcinacije protiv malih boginja, veoma zarazne virusne bolesti, daleko je od potrebnog za stvaranje kolektivnog imuniteta kojim bi se sprečila epidemijaska pojava. Poslednjih meseci, u Srbiji se sve više priča o morbilama, a zaraženih je najviše u Beogradu.

"U ovom trenutku je 36 potvrđenih slučajeva morbila, najveći broj inficiranih je na teritoriji Beograda", rekla je direktorka "Batuta" Verica Jovanović, apelujući na vakcinaciju.

U najtežem stanju mlađi od godinu dana

Jovanovićeve kaže da je bilo i hospitalizovanih osoba, a u najtežem stanju su mlađi od godinu dana. Od 36 potvrđenih slučajeva, 30 je nevakcinisano i sa nepoznatim vakcinalnim statusom.

"Potvrđeno je da je 20 lica nevakcinisano. Najveći razlog za pojavu i epidemiju i pojedinačnih slučajeva morbila je status nevakcinisanosti. Radimo na tome da obuhvat celokupne populacije bude veći od 95 odsto" rekla je ona.

Situacija u vezi sa gripom je stabilnija - za oko 20 procenata je pao broj inficiranih u odnosu na prethodnu nedelju, napomenula je ona.

Morbile dosad trebalo da budu iskorenjene

"Sramota je što uopšte imamo morbile, ne samo kod nas, nego i u svetu. Dosad je trebalo da bude iskorenjena, ali nije zbog antivaksera. Glupo je i bezobrazno povezivati vakcinu protiv morbila sa autizmom. To je toliko puta argumentovano jakim naučnim dokazima. Nemam izraz da označim takvo ponašanje", navodi dr Radovanović.

Dodaje da smo 2018. godine imali 15 umrlih.

„Imamo 60.000 rođenih svake godine, 20.000 nije bilo vakcinisano, a 2023. nije bilo vakcinisano oko 9.000. To je ogroman rezervoar osetljivih osoba i samo je pitanje vremena kada će da bukne epidemija“, istakao je doktor Zoran Radovanović za N1.

Vakcinacija najvažnija mera!

Doktorica Ivana Begović Lazarević navodi za "Blic" TV da je najvažnija mera na koju treba da se fokusiramo - vakcinacija!

- Želim da istaknem da je najvažnija mera na koju treba da se fokusiramo jeste da se sva deca koja nisu vakcinisana ili koja su delimično vakcinisana MMR vakcinom, vakcinišu kako bismo podigli kolektivni imunitet i na taj način sprečili dalje širenje morbila i zaštilili one koji se ne mogu vakcinisati iz objektivnih razloga. Oboljevanje može da se desi i kod osoba sa samo jednom dozom, zato nam je cilj da što pre podignemo kolektivni imunitet - kaže doktorica Begović Lazarević.

Deca najugroženija

Grupe koje su najugroženije i kod kojih se javlja veoma teška klinička slika jesu mališani mlađi od pet godina, ali i stariji.

- Najrizičnije grupe za tešku kliničku sliku i rizik od komplikacija su deca mlađa od 5 godina i stariji od 20 - kaže doktorica Ivana Begović Lazarević.

Kako je "Blic" ranije pisao, najčešće komplikacije malih boginja su:

zapaljenje pluća (pneumonija)

zapaljenje srednjeg uha

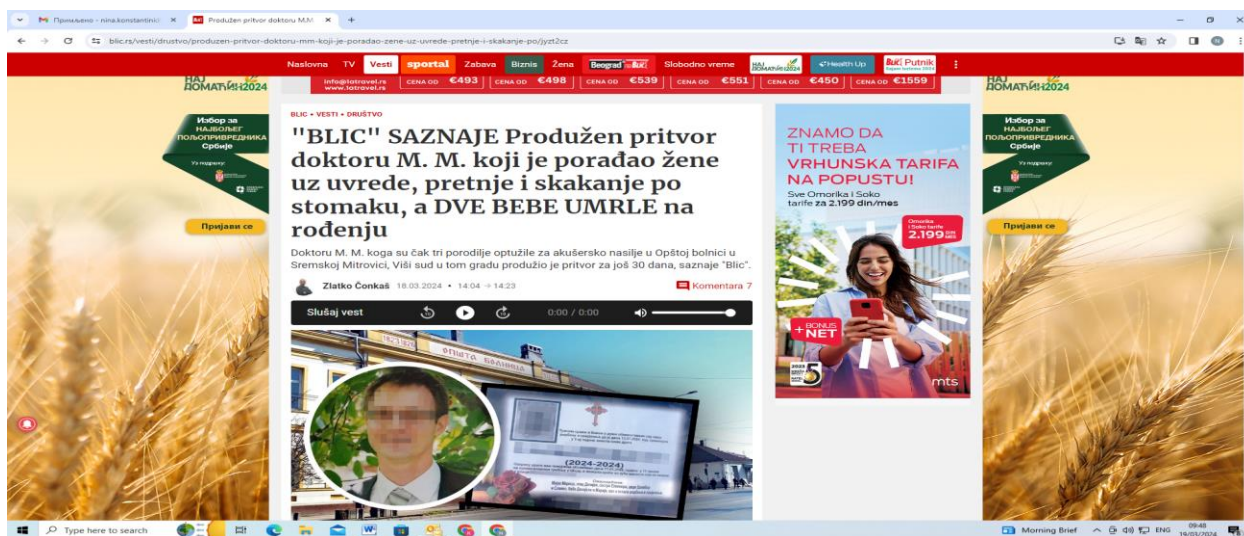
dijareja

zapaljenje mozga

gubitak vida

Zapaljenje pluća se javlja kod svake 20. obolele osobe i oko 60 odsto slučajeva smrtnih ishoda nastaje upravo zbog ove komplikacije.

Svaki hiljaditi bolesnik dobija zapaljenje mozga, dok na 1.000 obolelih sa navedenom komplikacijom dolazi do smrtnog ishoda.

"BLIC" SAZNAJE Produžen pritvor doktoru M. M. koji je porađao žene uz uvrede, pretnje i skakanje po stomaku, a DVE BEBE UMRLE na rođenju

Doktoru M. M. koga su čak tri porodilje optužile za akušersko nasilje u Opštoj bolnici u Sremskoj Mitrovici, Viši sud u tom gradu produžio je pritvor za još 30 dana, saznaje "Blic".

- Viši sud u Sremskoj Mitrovici je dana 18. 3. 2024. godine, odlučujući po predlogu VJT Sremska Mitrovica, doneo rešenje posl. br. KPP 6/24 kojim je produžen pritvor osumnjičenom M.M. iz Rume, zaposlenom u Opštoj bolnici Sremska Mitrovica, osnovom člana 211 stav 1, tačka 3 - zbog osobitih okolnosti koje ukazuju da postoji opasnost od ponavljanja krivičnog dela i tačke 4 ZKP - uznemirenje javnosti, koje može ometati nesmetano vođenje krivičnog postupka, a zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično delo teško delo protiv zdravlja ljudi iz čl. 259 stav 2 KZ u vezi sa krivičnim delom nesavesno pružanje lekarske pomoći iz člana 251 stav 1 KZ - rečeno je za "Blic" u Višem sudu u Sremskoj Mitrovici uz napomenu da pritvor po ovom rešenju može trajati najduže 30 dana, odnosno najduže do 18. aprila ove godine.

Kako je "Blic" već izveštavao, čak tri porodilje su optužile doktora M. M. za užasno akušersko nasilje u Opštoj bolnici u Sremskoj Mitrovici. Dve od njih su doživele ono najgore - smrt bebe usled porođaja - a porodilja Marica Mihajlović (26) je o tome i javno govorila.

Sve je počelo od Marice Mihajlović koja je svoj slučaj najpre detaljno opisala na "Fejsbuku" kako bi upozorila druge žene. Ispričala je sve: od prijema, do smrti tek rođene bebe.

Slučaj 1: Ispovest porodilje Marice Mihajlović

12. januara posle vizite poslata je salu i pripremaju je za porođaj.

U pola četiri joj govore da izdrži do 17 časova, da će doktor da uradi carski rez.

Beba nikako da se spusti u karlicu. Izmučenoj i bez snage, daju joj kiseonik da bih mogla da diše.

Moli doktora da uradi carski rez, ali dobija šokantnu reakciju: "Vređa me na nacionalnoj osnovi, stiska vilicu, preti da će da mi smrska glavu. Kreće da mi daje anesteziju i da me seče kako bi mogao da me porodi nasilno. Skače mi po stomaku, lomi mi rebro, gubim vazduh i svest."

"Beba se zaglavila u karlici i od velikog pritiska se ukakila i sve to sa plodovom vodom progutala. Do prestanka rada srca dolazi u 23.05. Doktori joj pomažu, uključena je na aparate i odvode je u bolnicu."

13. januar, 6 sati ujutru, zvoni telefon i stiže tragična vest: "Javljaju da je beba preminula".

Slučaj 2: Svedočenje neimenovane porodilje

Ova porodilja je kobnih dana bila u Opštoj bolnici u Sremskoj Mitrovici i svedočila je strahotama koje je pretrpela Marica Mihajlović. Za "Republiku" je ispričala šta je čula i videla ona, ali i sve ostale žene u porodilištu.

Oko pola 10 uveče, 12. januara, ova neimenovana žena je zaspala, a onda ju je probudila galama.

"Govorio joj je: 'Napni se, pi*da ti materina!', a čulo se i 'Guraj, kravo!'", tvrdi ova porodilja i potvrđuje da je Milica Mihajlović vređana na nacionalnoj osnovi.

Ova porodilja tvrdi da je doktor M. M. "stiskao za vilicu" Milicu Mihajlović da joj ne bi dao da galami, a da je ona zavapila: "Lišite me muka, spasite me!"

Onda je začula pištanje aparata i pomislila da medicinsko osoblje reanimira jednu od beba u porodilištu: "Kada sam videla ženu, shvatila sam da je to Marica (Mihajlović) i da je njena beba u problemu."

Slučaj 3: Ispovest porodilje Jelene Ivković koja je izgubila bebu

Jelena Ivković (26) je za Telegraf.rs ispričala svoje užasno iskustvo sa porođaja u Opštoj bolnici u Sremskoj Mitrovici i tvrdi da je i u njenom slučaju u glavnoj ulozi bio doktor M. M, koji je u petak uveče uhapšen. Jelena nije dočekala da svog sina Gorana vrati živog kući.

U bolnici u Sremskoj Mitrovici je imala jake kontrakcije i počela da povraća.

Doktor M. M. dolazi sutradan u 11 sati na porođaj. Časka sa bolničkim osobljem kako je bio banci da otvori račun, dok izmučena Jelena Ivković leži na stolu.

I ona porođaj opisuje kao "skakanje po stomaku"; da su babica i doktor "laktovima gurali bebu jer nije htela da se spusti, a kad se spustila zaglavila se u karlici gde je ostala bez kiseonika".

U 15.02 se porodila i videla bebu: "Babica je samo stavila ruku na grudni koš svoj i pokazala prstom i rekla ne, kao da ne diše i ne kuca srce".

Beba se borila tri i po meseca, bila na kiseoniku, na aparatima: "Bio je biljka, imao teško oštećene mozga. Preminuo je 8. februara 2023."

Evo kako su reagovali nadležni

Danica Grujičić, ministarka zdravlja

Ministarka zdravlja Danica Grujičić je izrazila saučešće Marici Mihajlović zbog gubitka bebe, kao i celoj porodici zbog nenadoknadivog gubitka, i izjavila da je akušersko nasilje nedopustivo. Ona je naložila spoljašnji stručni nadzor.

Biće ispitani svi: šef patologije trudnoće, šef akušerstva, načelnik ginekologije, doktori koji su bili u porodilištu, dežurni doktori, anesteziolog, babice, zaposleni na prijemnom odeljenju, kao i neonatolog pedijatar koji je pokušao da reanimira i oporavi dete na putu do bolnice.

Zaštitnik građana

Zaštitnik građana je pokrenuo postupak, a u saopštenju je naveo da "informacije upućuju na to da je smrt novorođenčeta uzrokovana akušerskim nasiljem".

Pokrajinska ombudsmanka

Pokrajinska ombudsmanka Dragana Ćorić je za "Blic" potvrdila da je pokrenula inicijativu za proveru zakonitosti i pravilnosti rada zaposlenih u Opštoj bolnici u Sremskoj Mitrovici.

- Zatraženo je izjašnjenje o imenovanom slučaju, kao i da li postoje opšti ili drugi akti bolnice o postupku/ protokolu koji se primenjuje prilikom porođaja - rekla je pokrajinska ombudsmanka Ćorić.

U Srbiji svake godine oko 500 ljudi oboli od multiplog mijeloma

BEOGRAD - Mart je posvećen multiplom mijelomu, retkoj hematološkoj bolesti od koje u Srbiji godišnje oboli oko 500 ljudi. Budući da se kod svakog pacijenta manifestuje različitim simptomima, nazivaju je i bolešću sa "hiljadu

lica", i zato je podizanje svesti građana, ali i lekara opšte prakse, od ključnog značaja, poručuju iz udruženja obolelih od te bolesti. video icon

Da boluje od retke hematološke bolesti, Mirjana Helajzen iz Beograda saznala je nakon što je otpuštena iz kovid bolnice u Batajnici, 2021. godine. Iako je jedva preživela lečenje od koronavirusa, stički je podnela saznanje da joj sledi borba protiv zloćudnijeg neprijatelja.

"Kada sam počela s hemioterapijom, išlo je sve svojim tokom. Imala sam vađenje matičnih ćelija, u maju će biti dve godine kako sam transplantirana, postigla sam remisiju, nije potpuna, ali sam na održavanju i mislim da je jako bitno da se ta dijagnoza uspostavi što pre", saopštila je Mirjana Helajzen.

Dragan Šarac iz Novog Sada imao je, kako kaže, sreću što mu je bolest pravovremeno potvrđena, za svega dve nedelje, budući da većina pacijenata mesecima traga za pravom dijagnozom. On ističe da su strpljenje i vera u izlečenje ključni u borbi protiv te bolesti.

"Šest meseci sam bio vezan za krevet, nepokretan, jer je došlo do spontanih lomova kostiju, što je jedna od nuspojava u toku lečenja ove bolesti, a to je zahtevalo totalno mirovanje. Tri meseca sam, nakon toga, proveo u invalidskim kolicima. Danas sam na svojim nogama", izjavio je Dragan Šarac.

Uz ranu dijagnostiku i inovativne terapije, multipla mijelom s vremenom može da se dovede u dobro kontrolisano hronično stanje. Nažalost, naša zemlja i dalje kaska kada je reč o visokoefikasnim lekovima novije generacije za lečenje mijeloma. Ohrabrujuća vest za sve obolele stigla je krajem prošle godine iz RFZO-a, kada se na listi inovativnih lekova našao i jedan za lečenje tog hematološkog maligniteta. Radi se o monoklonskom antitelu, koje se pacijentima daje u slučajevima kada im se vrate stari simptomi.

"Naša borba se nastavlja, cilj je da se što ranije dobije što kvalitetnija terapija. U tom slučaju veće su šanse za dužim remisijama i kvalitetnijim životom, sa manje nuspojava. Borimo se da stavimo i ostale lekove na listu, i da sve ove koji su sada za relaps pomerimo ka prvoj liniji lečenja", rekla je Snežana Doder, predsednica Udruženja obolelih od multiplog mijeloma Srbije.

Ova hrabra Pančevka, koja se u kratkom periodu suočila sa dve šokantne dijagnoze – karcinomom dojke i multipla mijelomom, već godinu dana se kao predsednica Udruženja obolelih od mijeloma zalaže i za podizanje svesti građana o značaju ranog prepoznavanja simptoma, ali i za dodatne edukacije lekara opšte prakse, pre svega u manjim sredinama, a u te svrhe Udruženje je distribuiralo postere sa "Putokazom simptoma" u sve Domove zdravlja u Srbiji.

Umiremo od srca, ali najviše bolujemo OD OVIH BOLESTI Rezultat će vas ZABRINUTI

Novo istraživanje obavljeno u petak otkrilo je da su bolesti nervnog sistema - poput moždanih udara, migrena i demencije - prestigli srčane bolesti i postali vodeći uzrok lošeg zdravlja širom sveta.

Više od 3,4 milijarde ljudi, to jest čak 43 posto svetske populacije, iskusilo je neurološki poremećaj u 2021. godini, što je daleko više nego što se ranije mislilo, otkrilo je istraživanje.

Studiju je sproveo na stotine istraživača pod vođstvom američkog Instituta za merenje zdravstvenih metrika i evaluaciju (IHME), koji je postao globalni referent za zdravstvene statistike. Vodeća autorka istraživanja Džejni Stajnmec iz IHME-a rekla je da rezultati pokazuju kako je stanje nervnog sistema sada "najveći uzrok ukupnog tereta bolesti u svetu".

Broj slučajeva ovih stanja povećao se za 59 posto u poslednje tri decenije, rekla je, a povećanje je uglavnom podstaknuto činjenicom da svetska populacija brzo stari i raste.

Istraživači su proučili kako je 37 različitih neuroloških uslova uticalo na loše zdravlje, invalidnost i prevremenu smrt u 204 zemlje i teritorija od 1990. do 2021. godine. Ti su podaci korišćeni kako bi se procenilo koliko je godina zdravog života izgubljeno zbog svakog stanja, što se naziva "godinama života prilagođenim invaliditetu" (DALY).

Moždani udar najgori neurološki uslov

Više od 443 miliona godina zdravog života izgubljeno je zbog poremećaja nervnog sistema širom sveta u 2021. godini, što je povećanje od 18 posto u odnosu na 1990. godinu, pokazalo je istraživanje. Međutim, ako se ovim rezultatima prilagodi doba i rastuća veličina populacije, DALY-i i smrti od ovih uslova zapravo su pale za oko trećinu, rekli su istraživači. Moždani udar, koji je prethodno bio svrstan kao srčana bolest, bio je daleko najgori neurološki uslov analiziran, i odgovara za 160 miliona godina izgubljenog zdravog života.

Sledili su ga oblik oštećenja mozga, nazvan neonatalna encefalopatija, migrena, demencija uključujući Alchajmerovu bolest, oštećenje nerava od dijabetesa, meningitis i epilepsija. Kognitivno oštećenje od kovid-19 rangirano je na 20. mestu. Glavni razlog što su uslovi nervnog sistema nadmašili kardiovaskularne bolesti u najnovijoj analizi bio je nedavna promena klasifikacije Svetske zdravstvene organizacije koja je moždani udar premestila u neurološku kategoriju, rekla je Sajnmec za AFP.

Na tužnom spisku i deca

Ogroman broj izgubljenih godina zdravog života zbog ovih uslova delimično je zato što neki od njih mogu da ubiju decu mlađu od pet godina, poput traume tokom porođaja koja dovodi do neonatalne encefalopatije, asfiksije ili meningitisa, rekla je.

"Dok smrti nastaju u mladom dobu, to stvara veliki doprinos godinama izgubljenog života", dodala je. Deca su činila gotovo petinu svih izgubljenih godina zdravog života, pokazalo je istraživanje. Više od 11 miliona ljudi umrlo je od 37 neuroloških uslova u 2021. godini, prema istraživanju obavljenom u časopisu The Lancet Neurology.

Međutim, srčane bolesti ostale su vodeći uzrok smrti, jer su ubile 19,8 miliona ljudi širom sveta u 2022. godini, rekao je IHME prošle godine. Najčešći neurološki poremećaji bili su anksioznost, glavobolja i migrene.

Najbrže rastući uslov bio je oštećenje nerava, nazvano dijabetička neuropatija, zbog naglog porasta slučajeva dijabetesa. Većina ovih uslova nema leka. Ali, postoje načini za smanjenje rizika, uključujući smanjenje stope visokog krvnog pritiska, dijabetesa i konzumacije alkohola, rekli su istraživači.

"Svetski neurološki teret raste jako brzo i napraviće još veći pritisak na zdravstvene sisteme u narednim decenijama", upozorio je suautor studije Valeri Fajgin.

Internacionalni hirurški simpozijum o transplantaciji jetre 22. marta u Novom Sadu

U petak 22. marta u Novom Sadu biće održan Internacionalni hirurški simpozijum sa temom transplatacije organa. Pored domaćih stručnjaka iz ove oblasti, na simpozijumu će učestvovati međunarodno priznati hirurzi.

Internacionalni hirurški simpozijum biće održan u Novom Sadu, u hotelu Šeraton, sa početkom u 11 sati.

Simpozijum organizuju Internacionalni koledž hirurga (ICS) i Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva, uz podršku Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Kako je najavljeno, predavači će biti najviši funkcioneri ICS i pioniri svetske transplantacione medicine i hirurgije, a u okviru simpozijuma će biti održana i panel diskusija na temu "Transplantacija organa u Srbiji danas".

Na simpozijumu će biti reaktiviran srpski ogranak Internacionalnog koledža hirurga uz nominaciju rukovodstva.